

USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Lenky Severové a soudců JUDr. Mgr. Marka Del Favera, Ph.D., a JUDr. Ilony Lövyové ve věci

žalobkyně: **Ing. Zuzana F., DiS.**, narozená dne xxx
bytem xxx
zastoupená advokátem Mgr. Jiřím Fialou
sídlem Novodvorská 667, 738 01 Frýdek-Místek

proti

žalovanému: **Ing. Dan F.**, narozený dne xxx
bytem xxx
zastoupený advokátem Mgr. Ondřejem Holkem
se sídlem Česká 754/25, 700 30 Ostrava-Zábřeh

o výživné rozvedené manželky

o odvolání žalobkyně proti rozsudku Okresního soudu ve Frýdku-Místku ze dne 9. 5. 2022, č. j. 15 C 264/2022-43,

takto:

- I. Rozsudek okresního soudu **se** ve výroku II **potvrzuje**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem v záhlaví označeným okresní soud zamítl návrh žalobkyně, aby žalovanému byla uložena povinnost platit žalobkyni výživné rozvedené manželky (výrok I) a uložil žalobkyni povinnost nahradit žalovanému náklady řízení zaplacením 11 422,40 Kč (výrok II).
2. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně odvolání, kterým jej napadla ve výroku II. Domáhala se moderace přisudku, a to s ohledem na důvody zamítavého výroku, neboť bylo-li zjištěno, že je sama schopna se živit, je uložení povinnosti k náhradě nákladů fakticky „trestána“ za svůj proaktivní přístup. Kromě toho moderaci přisudku nebude zasažena majetková sféra žalovaného.
3. Žalovaný se k odvolání nevyjádřil.
4. Odvolací soud po zjištění, že odvolání bylo podáno osobou oprávněnou, je včasné a přípustné, přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně (§ 212 věta první, § 212a odst. 6 o. s. ř.) v napadeném rozsahu, tj. pouze v jeho nákladovém výroku, a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.
5. Podle § 150 o. s. ř. jsou-li tu důvody hodné zvláštního zřetele, nebo odmítne-li se účastník bez vážného důvodu zúčastnit prvního setkání s mediátorem nařízeného soudem, nemusí soud výjimečně náhradu nákladů řízení zcela nebo zčásti přiznat.
6. Výkladem § 150 o. s. ř. se Nejvyšší soud v obecné rovině zabýval např. v usnesení ze dne 31. 3. 2014, sp. zn. 23 Cdo 2941/2013 (všechna zde označená rozhodnutí Nejvyššího soudu jsou veřejnosti přístupná na webových stránkách Nejvyššího soudu <https://www.nsoud.cz>, zatímco

rozhodnutí Ústavního soudu jsou veřejnosti přístupná na internetových stránkách Ústavního soudu (<https://nalus.usoud.cz>), v němž vyložil, že okolnostmi hodnými zvláštního zřetele se rozumí takové okolnosti, pro které by se jevilo v konkrétním případě nespravedlivým ukládat náhradu nákladů řízení tomu účastníku, který ve věci úspěch neměl, a zároveň by bylo možno spravedlivě požadovat na úspěšném účastníku, aby náklady vynaložené v souvislosti s řízením nesl ze svého. Při zkoumání, zda tu jsou důvody hodné zvláštního zřetele, soud přihlíží v první řadě k majetkovým, sociálním, osobním a dalším poměrům všech účastníků řízení; je třeba přitom vzít na zřetel nejen poměry toho, kdo by měl hradit náklady řízení, ale je nutno také uvážit, jak by se takové rozhodnutí dotklo zejména majetkových poměrů oprávněného účastníka. Významné z hlediska aplikace § 150 o. s. ř. jsou rovněž okolnosti, které vedly k soudnímu uplatnění nároku, postoj účastníků v průběhu řízení a další. V uvedeném rozhodnutí Nejvyšší soud dále uvedl, že obecně platí, že náhradu nákladů sporného řízení ovládá zásada úspěchu ve věci. Ustanovení § 150 o. s. ř. zakládající diskreční oprávnění soudu nelze považovat za předpis, který by zakládal zcela volnou diskreci soudu (ve smyslu libovůle), nýbrž jde o ustanovení, podle něhož je soud povinen zkoumat, zda ve věci neexistují zvláštní okolnosti, k nimž je třeba při stanovení povinnosti k náhradě nákladů řízení výjimečně přihlídnout. Ustanovení § 150 o. s. ř. proto nelze vykládat tak, že lze kdykoli bez ohledu na základní zásady rozhodování o nákladech řízení nepřiznat náhradu nákladů úspěšnému účastníkovi řízení. Je zřejmé, že okolnosti hodné zvláštního zřetele, kdy soud nemusí výjimečně náhradu nákladů řízení přiznat, nelze spatřovat pouze v tom, že by jejich přiznání přivodilo žalobkyni větší újmu, než žalovanému. Porovnání dopadu uložení povinnosti k náhradě nákladů řízení do majetkových sfér účastníků může mít z hlediska aplikace § 150 o. s. ř. vliv pouze tehdy, přistupují-li ke skutečnosti, že by jejich přiznání přivodilo jednomu účastníku větší újmu, než účastníku druhému, okolnosti další. Nemůže však jít o libovolné okolnosti řízení, nýbrž o takové okolnosti, které mají skutečný vliv na spravedlivost rozhodnutí o náhradě nákladů řízení. Ustanovení § 150 o. s. ř. slouží k řešení situace, v níž je nespravedlivé, aby ten, kdo důvodně hájil svá porušená nebo ohrožená práva nebo právem chráněné zájmy, obdržel náhradu nákladů, které při této činnosti účelně vynaložil. Závěr soudu o tom, zda jde o výjimečný případ a zda tu jsou důvody hodné zvláštního zřetele, musí vycházet z posouzení všech okolností konkrétní věci.

7. V usnesení ze dne 21. 7. 2014, sp. zn. 22 Cdo 2288/2013, Nejvyšší soud dále k ustanovení § 150 o. s. ř. doplnil, že toto ustanovení je právní normou s relativně neurčitou hypotézou, tj. právní normou, jejíž hypotéza není stanovena přímo právním předpisem, ale která přenechává soudu, aby podle svého uvážení v každém jednotlivém případě vymezil sám hypotézu právní normy ze širokého, předem neomezeného okruhu okolností. Byla-li hypotéza právní normy vymezena správně, nemůže být rozhodnutí ve věci v rozporu se zákonem z důvodu, že nebyly objasněny okolnosti další, případně že nebylo přihlídnuto k jiným okolnostem, které v posuzovaném případě nelze považovat za podstatné či významné, neboť takové okolnosti nejsou součástí hypotézy právní normy, vymezené soudem v souladu se zákonem, z níž soud při právním posouzení věci vychází (srov. také např. náleží Ústavního soudu ze dne 19. 3. 2014, sp. zn. IV. ÚS 500/12).
8. Žalobkyní zdůrazněný proaktivní přístup nemůže být důvodem, který by svědčil závěru, že by bylo spravedlivé, aby si každá ze stran nesla náklady řízení ze svého. Vyjádřeno jinak, tato okolnost nepředstavuje ospravedlňující důvod zvláštního zřetele hodný, který by byl způsobilý prolomit základní zásadu podmiňující rozhodování o náhradě nákladů řízení. Žalobkyně totiž přehlídí, že již při vyhotovení žaloby, tj. 27. 7. 2021, pracovala; sama tvrdí, že tomu tak bylo od 22. 2. 2021. Podala-li přesto žalobu, učinila tak v důsledku nesprávné úvahy o její důvodnosti, a proto tato okolnost může jít pouze k její tíži.
9. Protože soud prvního stupně nepochybil ani při stanovení výše náhrady nákladů řízení, na jehož odůvodnění (viz bod 28 odůvodnění odvoláním napadeného rozsudku) lze pro stručnost odkázat (k tomu obdobně srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 11. 12. 2013, sp. zn. 33 Cdo 3661/2013), postupoval odvolací soud podle § 219 o. s. ř. a správný nákladový výrok napadeného rozsudku soudu prvního stupně potvrdil.

10. Výrok o náhradě nákladů odvolacího řízení je odůvodněn § 224 odst. 1, § 142 odst. 1 a 151 odst. 2 in fine o. s. ř., neboť úspěšnému žalovanému v této fázi řízení účelně vynaložené náklady na bránění svého práva prokazatelně nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **není dovolání přípustné.**

Ostrava 26. září 2022

JUDr. Lenka Severová v. r.
předsedkyně senátu